

بدون رفع تحریم مذاکره بی فایده است

رهبر معظم انقلاب طی هفته‌های اخیر در فضای مذاکره با آمریکا بیاناتی داشته‌اند و دلایل متعددی را در مورد چرایی عدم مذاکره با دولت ترامپ اقامه کردند. ایشان با تأکید بر این‌که «مذاکره هیچ مشکلی را حل نمی‌کند» در پاسخ به برخی از استدلال‌ها که مذاکره با آمریکا موجب رفع تحریم‌ها و مشکلات می‌شود، فرمودند: مذاکره با دولت فعلی آمریکا موجب رفع تحریم‌ها نخواهد شد، بلکه گره تحریم‌ها را کورتر خواهد کرد. با توجه به این فرمایشات و در تحلیل وضعیت مذاکرات و تحریم‌های آمریکا علیه ایران باید در پاسخ به آن عده که هدف از مذاکرات را برداشتن تحریم‌ها می‌دانند، گفت: هدف اصلی از برداشتن تحریم‌ها، کاهش فشار اقتصادی بر مردم ایران است. درست است که افزایش قیمت‌ها و تورم بالا، بخشی از تأثیرات تحریم‌هاست و برخی معتقدند که مذاکره با آمریکا می‌تواند به کاهش این فشارها منجر شود اما باید توجه داشت همان‌گونه که رهبری فرزانه انقلاب تأکید کردند، مذاکره تنها در صورتی مفید است که منجر به گشایش اقتصادی واقعی شود و تحریم‌ها به‌طور کامل برداشته شوند. در غیر این‌صورت، مذاکره ممکن است به‌عنوان نشانه‌ای از ضعف تلقی شود. درنظر داشته باشید که آمریکا تحریم‌ها را به بهانه مسائل هسته‌ای و دفاعی ایران بر کشور تحمیل کرده اما مقامات کشورمان همواره تأکید داشته‌اند که به‌دنبال سلاح هسته‌ای نیستند ولی این ادعاها از سوی آمریکا پذیرفته نشده‌است.

حتی اگر ایران بخواهد حقانیت خود را ثابت کند، تحریم‌ها به‌سادگی برداشته نمی‌شود، زیرا این تحریم‌ها توسط کنگره آمریکا وضع شده و رئیس جمهور آمریکا به تنهایی نمی‌تواند آنها را لغو کند.

❏ نقش کنگره آمریکا در تحریم‌ها

درنظر داشته‌باشید بسیاری از تحریم‌ها، به‌ویژه تحریم‌های بانکی، توسط کنگره آمریکا وضع شده‌اند. برای لغو یا تعلیق این تحریم‌ها، نیاز به رای‌گیری در کنگره است و حتی اگر رئیس جمهور آمریکا بخواهد تحریم‌ها را تعلیق کند، باید مجوز قانونی داشته باشد و این امر نیازمند حمایت کنگره است.

اما در حال حاضر، فضای سیاسی کنگره به‌گونه‌ای است که تمایلی به کاهش تحریم‌ها علیه ایران وجود ندارد و بالعکس رفتار کنگره و مقامات آمریکایی نشان می‌دهد که فضای سیاسی حاکم بر آمریکا بیشتر به سمت افزایش تحریم‌هاست تا کاهش آنها.

حتی اگر مذاکراتی صورت گیرد، کنگره ممکن است با تصمیمات رئیس جمهور مخالفت کند، همان‌طور که در گذشته نیز چنین اتفاقاتی رخ داده‌است.

❏ پیامدهای مذاکره برای ایران

برخی معتقدند که مذاکره با آمریکا ممکن است به‌عنوان نشانه‌ای از ضعف تلقی شود و این تصور را ایجاد کند که ایران تحت فشار تحریم‌ها مجبور به مذاکره شده‌است. از سوی دیگر، اگر مذاکرات بدون نتیجه‌گیری مشخصی پایان یابد، ممکن است فشارهای اقتصادی و سیاسی بر ایران افزایش یابد.

مارکو روبیو، وزیر خارجه آمریکا در شبکه اجتماعی ایکس (توییتر) نوشت: «سفیر آفریقای جنوبی در آمریکا دیگر جایی در کشور بزرگ ما ندارد.»

به نقل از خبرگزاری فرانسه، وی در ادامه نوشت: «ابراهیم رسول، سفیر آفریقای جنوبی در آمریکا یک سیاستمدار نژادپرست است که از آمریکا و دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا متنفر است. ما دیگر کاری

آمریکا سفیر آفریقای جنوبی را اخراج کرد

مارک روتا، دبیرکل جدید پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) در گفت‌وگو با رسانه بلومبرگ خط بطلانی بر عضویت احتمالی اوکراین در این اتحاد نظامی کشید. او ادامه داد: «اوکراین دیگر نباید انتظار عضویت در ناتو را داشته باشد. هر توافقی درباره اوکراین باید پایدار و بادوام باشد تا پوتین فرصتی برای تکرار این شرایط نداشته باشد.»

این عضو اسبق مجلس نمایندگان هلند خاطر نشان کرد: «پس از پایان جنگ، روابط با روسیه باید عادی سازی شود. بحث‌های پشت‌پرده‌ای در جریان است که چگونه پس از توافق صلح، ثبات در منطقه حفظ شود.» در همین راستا به نقل از یولییتکو، یس پلوترز مشاور امنیت ملی آلمان، جاناتان پاول مشاور امنیت ملی انگلیس و امانوئل بون مشاور دیپلماتیک رئیس جمهور فرانسه روز جمعه به واشنگتن رفته و در کاخ سفید با مایک والتز، مشاور امنیت ملی آمریکا دیدار کردند.

در این گزارش اشاره به محتوای گفت‌وگوهای این مقام‌ها نشده اما در ادامه آن آمده است که این سفر در حالی انجام شد که واشنگتن و مسکو در حال مذاکره درباره آینده اوکراین هستند و مشاوران رهبران اروپایی تلاش می‌کنند تا از توافقی در این خصوص کنار گذاشته نشوند.

مقام‌های ارشد آمریکا و اوکراین روز سه‌شنبه در نشست‌ی جده عربستان با توافق ۴۰ روزه آتش‌بس در اوکراین موافقت کردند. براساس بیانیه مشترک اوکراین و آمریکا، در صورت پذیرش و اجرای آن از سوی روسیه، می‌توان این آتش‌بس را تمدید کرد.

به‌دنبال این گفت‌وگوها، استیوویتکاف، فرستاده‌ویژه آمریکابه مسکو رفت و پنجشنبه شب با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه دیدار کرد. پوتین پنجشنبه با اعلام حمایت خود از آتش‌بس با اوکراین گفت: «با این پیشنهاد به صورت کلی موافق هستم اما این آتش‌بس باید به صلح طولانی مدت منجر شود و عوامل اصلی ایجاد این بحران را از میان بردارد.»

❏ چهارده انتظار پشت دروازه‌های ناتو

تلاش‌های اوکراین برای عضویت در پیمان ناتو از زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی تا سال ۲۰۲۵، فراز و نشیب‌های زیادی داشته است. در زیر مراحل کلیدی این روند را بررسی می‌کنیم:

۱. **پس از فروپاشی شوروی (۱۹۹۱)**

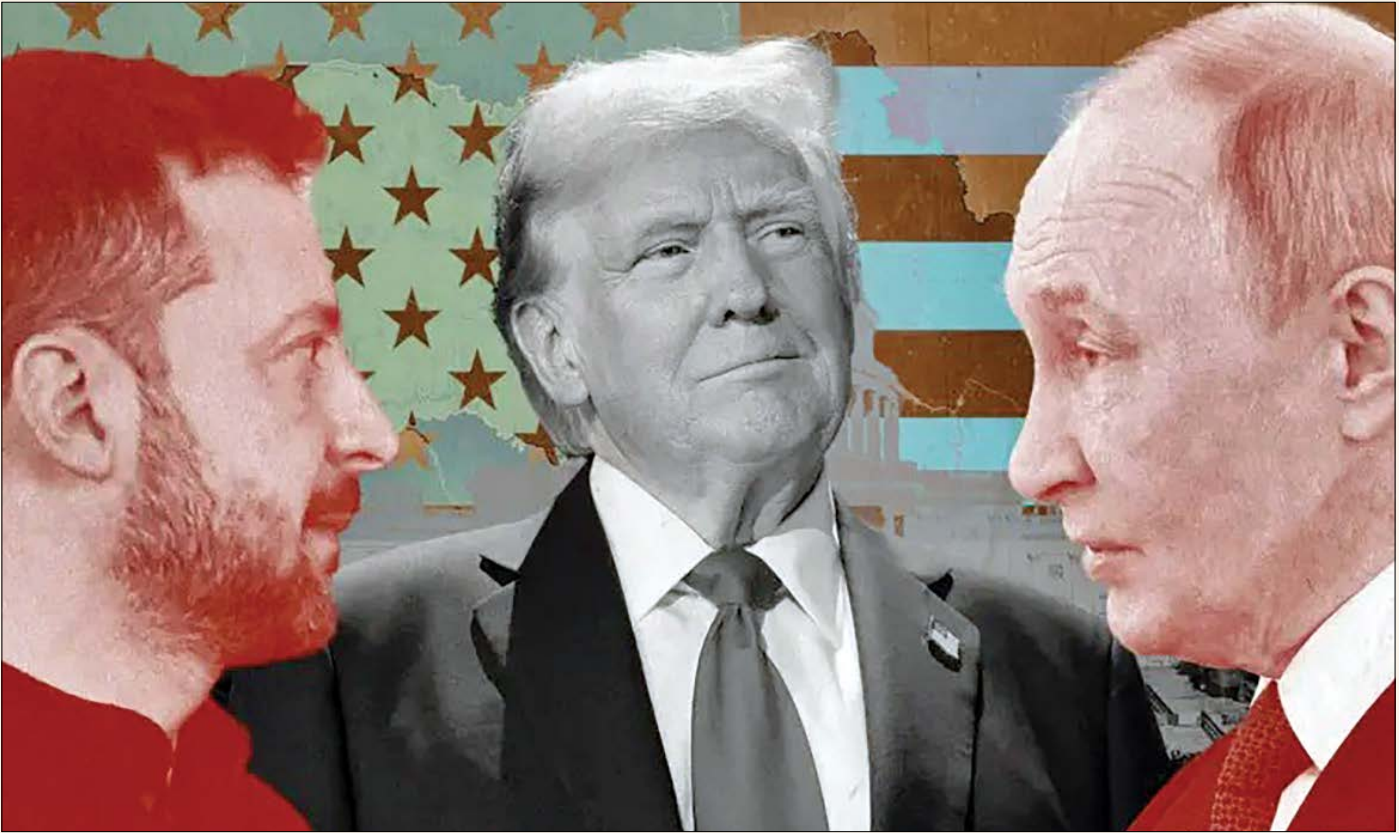
پس از استقلال اوکراین در سال ۱۹۹۱، این کشور ابتدا سیاست خارجی بی‌طرفانه‌ای را در پیش گرفت و به عضویت در پیمان‌های نظامی مانند ناتو فکر نمی‌کرد. سال ۱۹۹۴، اوکراین به برنامه مشارکت برای صلح (Partnership for Peace) ناتو پیوست که یک برنامه همکاری غیرنظامی و

باو نداریم و او عنصر نامطلوب است.»

اخراج این سفیر که اقدامی کم‌سابقه توسط واشنگتن است، جدیدترین افزایش تنش بین پرتوریا و واشنگتن محسوب می‌شود. ترامپ در فوریه کمک‌های آمریکا به آفریقای جنوبی را به این دلیل متوقف کرد که گفته بود قانونی در این کشور آفریقایی وجود دارد که اجازه تصرف زمین‌های کشاورزی را از کشاورزان سفیدپوست می‌دهد.

مختومه شدن پرونده پیوستن کی یف به پیمان آتلانتیک شمالی

روایای عضویت اوکراین در ناتو تعبیر نشد

نظامی برای کشورهای غیر عضو ناتو بود.

۲. **اوایل دهه ۲۰۰۰: تغییر جهت به سوی ناتو**

در اوایل دهه ۲۰۰۰، به‌ویژه پس از انقلاب مخملی در سال ۲۰۰۴، اوکراین تمایل بیشتری به همکاری با ناتو نشان داد. در سال ۲۰۰۸ در اجلاس یخارست، ناتو اعلام کرد که اوکراین و گرجستان در نهایت به این پیمان خواهند پیوست اما تاریخ دقیقی برای این عضویت مشخص نشد.

۳. **سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۱۴: تنش‌ها و تغییرات**

در سال ۲۰۱۰، ویکتور یانوکوویچ، رئیس جمهور وقت اوکراین سیاست بی‌طرفی را در پیش گرفت و عضویت در ناتو را از دستور کار خارج کرد. پس از انقلاب تحت حمایت غرب در سال ۲۰۱۴ و برکناری یانوکوویچ، دولت جدید اوکراین مجدداً عضویت در ناتو را به عنوان یک اولویت استراتژیک مطرح کرد. در همان سال، الحاقی کریمه توسط روسیه و جنگ در شرق اوکراین (دونباس) باعث شد اوکراین بیشتر به سمت ناتو گرایش پیدا کند.

۴. **از ۲۰۱۴ تا ۲۰۲۲: تقویت همکاری‌ها**

اوکراین سال ۲۰۱۴ همکاری‌های نظامی و استراتژیک خود با ناتو را افزایش داد و به‌عنوان یک متحد نزدیک ناتو شناخته شد. سال ۲۰۱۹، اوکراین عضویت در ناتو را به طور رسمی در قانون اساسی خود به‌عنوان یک هدف استراتژیک ثبت کرد. ناتو نیز از اوکراین حمایت کرد و برنامه‌های آموزشی و نظامی را تقویت توانایی‌های دفاعی این کشور اجرا شد.

هفته گذشته ترامپ به تنش‌ها دامن زد و پس از تکرار اتهامات مبنی بر مصادره زمین‌ها از سفیدپوستان، گفت: از کشاورزان آفریقای جنوبی برای اسکان در آمریکا استقبال می‌شود. رئیس جمهور آمریکا در شبکه اجتماعی تروث سوشال نوشت: «کشاورزان با خانواده‌های شان که به دلایل امنیتی می‌خواهند از آفریقای جنوبی فرار کنند، می‌توانند به آمریکا بیایند و شهروندی بگیرند.»

باگشته است. آلمان سهم بزرگی در دفاع از آزادی و صلح در اروپا ایفا می‌کند.»
بلوک محافظه‌کار CDU/CSU که در انتخابات ماه گذشته پیروز شد و سوسیال دموکرات‌ها که در حال مذاکره برای تشکیل یک دولت جدید هستند، توافقی را ارائه کردند که محدودیت سختگیرانه بدهی آلمان را کاهش می‌دهد و امکان افزایش هزینه‌های دفاعی و ایجاد یک «صندوق ویژه» ۵۰۰ میلیارد یورویی برای اصلاحات زیرساختی را به‌ویژه در حوزه نظامی فراهم می‌کند.

❏ عاقبت عدم اتکا به ظرفیت‌های داخلی

جان مرشایمر، نظریه‌پرداز برجسته روابط بین‌الملل در پرتو رئالیسم تهاجمی تأکید کرده است که در نظام بین‌الملل آنارشی جهانی دولت‌ها بیستی به‌سمت افزایش قدرت نسبی به‌ویژه در حوزه نظامی حرکت کند، چراکه دوست و دشمن واقعی وجود ندارد و تنها یاور ملت‌ها خودیاری آنها در برابر تهدیدها تلقی می‌شود.

اوکراینی‌ها با اعتماد خوشبینانه به مقامات آمریکایی و روسی در دهه ۱۹۹۰ و تحول تسلیحات هسته‌ای خود به بیگانگان خود را در برابر قدرت‌های بزرگ خلع سلاح کردند. سیاستمداران کی یف با دل بستن به عضویت در ناتو روابط خارجی اوکراین با روس‌ها را به سمت وخامت بردند و اکنون باصرف هزینه‌های زیاد و نابودی زیرساخت‌های کشور تسلیم خواست قدرت‌های بزرگ شدند.

❏ یادداشت

حمیدرضا غلام‌زاده | مدیر خانه دیپلماسی

نفسی مذاکره برای ترامپ پیروزی است

تا لحظه نگارش این یادداشت که هنوز محتوای نامه رئیس جمهور آمریکا مشخص نشده‌است، باید گفت براساس شرایط موجود زمینه مذاکره با این دولت فراهم نیست. درواقع طرف مقابل مایپیشنهادی برای مذاکره به‌معنای واقعی که در آن دو طرف تبادل نظر کنند و به بده‌بستان برسند، ارائه نکرده است. تحلیل سخنان و عملکرد آمریکا نشان می‌دهد که هدف این کشور از مذاکره، انجام معامله‌ای یک‌طرفه به نفع خود است که در آن قصد دارد شرایط را به ایران دیکنه کند. الگوی روشن این رویه را در رفتار دونالد ترامپ با اوکراین دیدیم. بررسی عملکرد ترامپ در دور اول نشان می‌دهد که او به خود مذاکره به‌عنوان یک دستاورد نگاه می‌کند و این دستاورد هم پشت‌میز مذاکره نیست. به عبارت دیگر، فقط این‌که ما مذاکره را بپذیریم، برای ترامپ یک دستاورد و پیروزی به‌شمار می‌آید و او این موضوع را تبلیغ خواهد کرد که ایران تسلیم‌شده و آماده مذاکره است.

با این شرایط، او درواقع اعلام پیروزی خواهد کرد و وقتی که پیروز شد، به میز مذاکره نخواهد آمد تا گفت‌وگویی انجام دهد یا امتیازی بدهد و بگیرد، چه برسد به این‌که بخواهد تحریم‌ها را لغو کند.

این رویه به‌وضوح در نحوه برخورد او با کره شمالی نیز مشهود است. پس از سه نشست و عکس‌گرفتن، هیچ تحریمی کاهش نیافت و هیچ امتیازی به کره شمالی داده نشد. به این ترتیب، او توانست حداقل به‌ظاهر تا حدی کره شمالی را مهار کند و این تصویر را ایجاد کند که «من توانستم کره شمالی را با سه عکس مهار کنم.»

علاوه‌براین، ما دائماً از طرف‌های مستقیم و غیرمستقیم، به‌طور تلویحی و غیرتلویحی، تهدید می‌شویم و این‌گونه القا می‌شود که اگر مذاکره نکنید،

گزینه نظامی مطرح خواهد بود. طبیعی است که یک بازیگر عاقل در این شرایط مذاکره نخواهد کرد، زیرا وارد بازی از پیش باخته می‌شود؛ چراکه طرف مقابل حاضر نیست امتیازی بدهد. به این ترتیب، اگر شمارد چنین شرایطی بپذیرید که مذاکره کنید، درواقع پذیرفته‌اید که آن تهدید مؤثر بوده و شما احساس ضعف کرده‌اید. پس دوباره در این حالت لزومی ندارد که به شما امتیاز بدهد. آمریکا سال‌هاست که می‌داند که هزینه هر نوع جنگ تمام‌عیار با ایران برای او چقدر خواهد بود. از این نظر حمله نظامی تمام‌عیار علیه کشورمان بعید است، چون نه در توان آمریکا و نه به نفع آمریکا است که بخواهد با ما بجنگد. بماند که بلوف یا احتمال هرنوع اقدام نظامی آمریکا، اروپایی‌ها را نگران می‌کند. روز دوشنبه هم در این فضا و ناظر به همین نگرانی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا گفته است که هیچ جایگزینی برای راه‌حل دیپلماتیک درباره برنامه هسته‌ای ایران وجود ندارد. البته احتمال تعرض رژیم صهیونیستی به برخی نقاط کشورمان هست که به زعم خودش صورت‌مسأله را پاک کرده باشد. و این اقدام حتماً باید با همکاری آمریکایی‌ها باشد هر چند آمریکا این را تکذیب کند. عدم ورود آمریکا هم به این بحث به دو دلیل است. یکی این‌که با وجود زیرزمینی بودن تأسیسات هسته‌ای ایران و پادفند قدرتمند بومی کشورمان، آنها اطمینان قطعی از توان ضربه‌زدن دیگران را در پی داشته نیستند که بمب‌های سنگرشکنی که دارند امکان تخریب مراکز اتمی ما را داشته باشد. دوم این‌که هنوز از شدت واکنش ایران مطمئن نیستند. طبیعی است که پاسخ ایران به چنین درگیری‌هایی به تشدید تنش‌ها منجر خواهد شد و این درگیری شدید به سمت یک درگیری گسترده‌تر در سطح جهانی پیش خواهد رفت که تبعات جدی برای کل دنیا خواهد داشت.

ممکن است درگیری آمریکا و ایران احتمالاً درگیر شدن دیگران را در پی داشته باشد که این به‌هیچ‌وجه مطلوب غرب نیست. تداوم نشست‌های اروپا با ایران هم نشان می‌دهد که غرب می‌داند که به قول ترامپ ایران هنوز قوی است و زمان آن گذشته است که فقط آن خسارت وارد کنند.